

24 квітня 2024 року

6. Шевченко А.А., Петренко О.П., Добрянська Н.А. Інноваційний розвиток аграрних підприємств. Аграрний вісник Причорномор'я. 2017. С. 200-213. URL: <http://lib.osau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2707/1/Агроінновації%20як%20перспектива%20.pdf>
7. Шевченко А.А., Петренко О.П., Орлова В.О. Дослідження факторів впливу на ефективність діяльності сільськогосподарських підприємств в Україні. Scientific horizons. 2020. Том 23, №. 9. с. 68-77. URL: <https://sciencehorizon.com.ua/ru/journals/tom-23-9-2020/doslidzhyennya-faktorivvplivu-na-yefyektivnist-diyalnosti-silskogospodarskikh-pidpriyemstv-v-ukrayini>

Зюзіна А. Ю.

здобувач освітнього ступеня «Магістр»,
спеціальності 051 «Економіка»

Шевченко А. А.

к.е.н., доцент кафедри економічної теорії
і економіки підприємства

Одеський державний аграрний університет

м. Одеса, Україна

РОЗВИТОК АГРАРНОГО СЕКТОРУ ПІСЛЯ ВІЙНИ: СТРАТЕГІЧНІ ПІДХОДИ ДО СТАЛОГО ЗРОСТАННЯ

Як аграрна країна з давніми сільськогосподарськими традиціями, Україна стикається з серйозними викликами внаслідок військового конфлікту. Незважаючи на ситуацію, що склалася, аграрний сектор залишається важливою складовою української економіки, яка забезпечує не лише продовольчу безпеку країни, а й надходження якісної сільськогосподарської продукції на європейський ринок. За таких непередбачуваних обставин надзвичайно

Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція
«ПІДПРИЄМНИЦТВО, ОБЛІК ТА ФІНАНСИ: СУЧАСНИЙ СТАН Й ПЕРСПЕКТИВИ
ПОВОЄННОГО ВІДРОДЖЕННЯ»

24 квітня 2024 року

важливою стає розробка та реалізація стратегій забезпечення сталого розвитку сільськогосподарських підприємств.

Аграрний сектор буде мати вирішальне значення для економічного післявоєнного відновлення України. Стратегії забезпечення сталого розвитку агробізнесу є ключовими інструментами зміцнення аграрного сектору, підвищення його конкурентоспроможності на міжнародних ринках та забезпечення зростання доходів від сільського господарства. Надійні та інноваційні стратегії необхідні для вирішення проблем, з якими стикаються сільськогосподарські підприємства в непередбачуваних і невизначених ситуаціях.

В умовах триваючого військового конфлікту та післявоєнного економічного відновлення аграрний сектор України стикається з проблемою розробки стратегій забезпечення сталого розвитку. Забезпечення екологічної стійкості, підвищення продуктивності, підтримка малих і середніх підприємств у сільському господарстві та розвиток сучасних технологій – це лише деякі з важливих аспектів, які слід враховувати при розробці пов'язаних із аграрним сектором стратегій післявоєнного відновлення. Тому розробка та впровадження ефективних стратегій сталого розвитку сільськогосподарських підприємств стає важливим завданням для забезпечення економічного відновлення країни та підтримки сталого розвитку у післявоєнний період.

Зведення результатів наукових досліджень вказує на те, що стратегічний підхід повинен розглядатися як систематичний та цілеспрямований підхід до планування, ухвалення рішень та їх втілення з метою досягнення конкретних цілей у довгостроковій перспективі. Стале зростання результатів аграрного сектору обумовлене процесом досягнення економічного розвитку, що проявляється у збільшенні продуктивності, конкурентоспроможності та стійкості на тривалу перспективу.

Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція
«ПІДПРИЄМНИЦТВО, ОБЛІК ТА ФІНАНСИ: СУЧАСНИЙ СТАН Й ПЕРСПЕКТИВИ
ПОВОЄННОГО ВІДРОДЖЕННЯ»

24 квітня 2024 року

Жегус О.В. та Давиденко В.В. в своєму дослідженні стверджують, що «успішний розвиток аграрного сектору потребує активного впровадження інновацій у всіх етапах продовольчої ланки, включаючи вирощування, переробку, зберігання, маркетинг та логістику. Вони підкреслюють, що інноваційні стратегії повинні охоплювати не лише продукти та технології, але й процеси та організацію діяльності. Лише через системний підхід можна досягти стійкого розвитку аграрного сектору та економічного зростання в Україні» [2].

Узагальнюючи вищезазначені принципи та підкреслюючи важливість стратегічного підходу до сталого зростання аграрних підприємств у післявоєнний період, ми розробили модель стратегічного сталого зростання аграрних підприємств (рис. 1).

Рис. 1. Модель стратегічного сталого розвитку аграрних підприємств в післявоєнний період

Джерело: сформовано авторами

Внаслідок військових дій істотних руйнувань зазнали об'єкти інфраструктури аграрного сектору. Відповідно до чого цей пункт моделі передбачає відновлення

Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція
«ПІДПРИЄМНИЦТВО, ОБЛІК ТА ФІНАНСИ: СУЧАСНИЙ СТАН Й ПЕРСПЕКТИВИ
ПОВОЄННОГО ВІДРОДЖЕННЯ»

24 квітня 2024 року

та модернізацію с.-г. підприємств, складів для зберігання та переробки продукції, транспортних мереж, енергетичних систем та переробних заводів. Відновлення інфраструктури є ключовим етапом у процесі відновлення аграрного сектору та забезпеченні його сталого розвитку.

Оскільки більшість аграрних підприємств зосереджені в сільських та сільськогосподарських громадах їх підтримка є критичною для забезпечення сталого розвитку аграрного сектору. Необхідність державної підтримки полягає в наданні пільгових кредитів, дотацій та інших фінансових інструментів, спрямованих на забезпечення ефективного функціонування та розвитку громад.

Стимулювання інвестицій в агробізнес має на меті підвищення економічної стійкості та розвитку аграрного сектору шляхом інтенсифікації інвестиційного процесу та оптимізації використання наявних ресурсів. Активні інвестиції у стійкі агробізнес-проекти та розвиток необхідної інфраструктури є ключовими для досягнення цих цілей. Важливим етапом підтримки бізнесу є також впровадження державної системи страхування інвестицій від воєнних ризиків та залучення фінансування від міжнародних донорів для забезпечення стабільності та захисту інвестиційних проектів [3].

У післявоєнний період, коли країна зіштовхнеться із змінами в усіх сферах, важливість підвищення якості та безпечності аграрної продукції зростатиме, оскільки воно може стати ефективним інструментом для вирішення різних проблем під час цих змін. Україна має унікальні природні умови для розвитку органічного сільського господарства. Однак для подолання перешкод, що заважають розвитку ринку органічної продукції в нашій країні, необхідно вжити різноманітних заходів та напрямків державної політики, включаючи фінансову підтримку, нормативно-правове регулювання та соціально-психологічні заходи [5].

Однією з головних проблем, які виникають у зв'язку із завершенням війни, є створення нових робочих місць та розвиток громад. Треба враховувати, що

Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція
«ПІДПРИЄМНИЦТВО, ОБЛІК ТА ФІНАНСИ: СУЧАСНИЙ СТАН Й ПЕРСПЕКТИВИ
ПОВОЄННОГО ВІДРОДЖЕННЯ»

24 квітня 2024 року

обсяги бізнесу під час конфлікту зменшилися, а повернення людей з-за кордону викличе попит на роботу. Перш за все, необхідно зменшити навантаження на фонд оплати праці, що призведе до зростання заробітних плат, забезпечити макроекономічну стабільність та стійкість національної валюти [3].

Для досягнення сталого розвитку аграрного сектору важливою складовою є технологічний прогрес та цифрова трансформація. Це включає в себе впровадження ефективних технологій для ресурсозбереження та зниження собівартості продукції.

Здійснення утилізації відходів аграрного сектору відіграє ключову роль у переході до безвідходного виробництва. Це означає максимальне використання всіх ресурсів та матеріалів у виробництві, а також їх подальше перероблення для створення нових продуктів.

Належна підготовка персоналу відповідно до нашої запропонованої моделі є критичною для успішної реалізації стратегії. Це може бути досягнуто через формування освітньо-професійних та наукових програм в ЗВО, які будуть відповідати запропонованій моделі. Здобувачі отримують не лише теоретичні знання, але й практичні навички, необхідні для ефективної роботи в післявоєнний період. Завдяки цьому зможе бути забезпечено високий рівень професійних компетентностей, що в свою чергу сприятиме успішній і стійкій реалізації стратегії в практичній діяльності.

Усі компоненти запропонованої моделі стали важливими віддзеркаленнями стратегії сталого розвитку аграрного сектору післявоєнного періоду. Вони взаємопов'язані та взаємодоповнюються, а їх ефективність залежить від спільної роботи в рамках системи в цілому. Застосування моделі, що охоплює різні аспекти, від інновацій до освіти, створить підґрунтя для стійкого розвитку аграрного сектору, сприяючи забезпеченню економічної стабільності та соціального процвітання країни.

Список використаних джерел:

1. Негрей М.В. Аграрний сектор України в умовах війни: проблеми та перспективи. *Економіка та суспільство*. Вип. 40. 2022.
2. Жегус О.В., Давиденко В.В. (2024). Стратегічні імперативи інноваційного розвитку аграрного сектору України як основи його резильєнтності. *Економіка та суспільство*, №61. 2024. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-23>
3. Як відновити аграрну галузь. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/03/15/698035/>
4. Шевченко А.А., Петренко О. П., Бірагова О.В. Виробничий потенціал аграрних підприємств в умовах невизначеності. *Modern Economics*. 2023. № 41(2023). С. 156-162. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V41\(2023\)-22](https://doi.org/10.31521/modecon.V41(2023)-22)
5. Шевченко А. А., Нікіфорчук М. Ю. Органічне виробництво сільськогосподарської продукції: можливості для аграріїв в Україні. *Economic Bulletin of the Black Sea Littoral*. 2021, Issue 2. P. 115-123. <http://lib.osau.edu.ua/jspui/handle/123456789/4118>

Данилишин М. С.

аспірант, *ННЦ «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»*

м. Київ, Україна

**ОЦІНКА СТАНУ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ
БУРЯКОЦУКРОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ**

Обов'язковою умовою розвитку фінансового потенціалу бурякоцукрового підкомплексу в Україні є наявність та достатність обсягів фінансування за сукупністю їх виникнення. Їх нестача може призвести до призупинення діяльності або навіть ліквідації бурякоцукрового підкомплексу. Це обумовлює